

domu prijokala, ker so bile v šoli nje tovaršice pohvaljene, ona pa ne, ki je mislila, da je še več zaslužila hvale, kakor vse druge i. t. d. Ali je ta deklica tako prav storila? Kaj bi bila rada imela? Človek se ne sme zanašati na minljivo posvetno hvalo; dobro storiti moramo le za to, ker je to naša dolžnost in da Bogu služimo, ne pa, da bi nas ljudje hvalili. — Mihec je bil sicer prav dober deček, toda nekaj ga je kazilo. Kadar so se starši ali drugi odrasčeni ljudje pogovarjali, je bil vselej zraven, je vse poslušal in večkrat še celó v besedo silil, ako-ravni dostikrat ni razumel, kaj so govorili. Tako ni lepo. Kadar stareji in skušeni ljudje govoré, naj jim mladi nikar besed ne pregrizujejo. — Povsod v življenji vidimo, kako različno se ljudje obnašajo. Nekteri imajo radi, da jih drugi hvalijo, da so pri vsaki reči prvi, se prepirajo, govoré sirovo i. t. d.; drugi pa se skoro sramujejo, če jih kdo hvali, radi molče, in kadar govoré, govoré vselej mirno in spódobno; jim tudi ni težko, če jih ljudje ne hvalijo, so radi zadovoljni i. t. d. In tako je prav. Kdor se tako vede, je ponižen. Ponižnost je lepa čednost; nje podoba je modra cvetica vijolica, ki skrita cvete in se ne povzdiguje. Ponižni človek ne išče hvale; on dela dobro le zato, ker vé, da je tako prav in da mora tako biti, da tako Bog zapoveduje. Ponižnost je naj lepša obleka za mladost; ona se prikupuje ljudem in Bogu. Naj bi mladi ljudje to lepo obleko naj bolj čislali in je nikoli ne slekli!

P a š n i k.

Ljubezen. „Kjer je ljubezen, dela velike reči“, pravi sveti Gregor véliki. Te besede veljajo tudi učiteljem za šolo in izrejo mladine.

Učitelj, ki do otrok nima prave ljubezni, jih utegne po tvarinsko ali mehanično sicer tudi marsikaj naučiti in privaditi, toda nikoli ne toliko in nikoli ne s tolikim pridom, kot pa tisti, ki jih prav iz ljubezni uči. Kjer ljubezni ni, je vse merzlo, le bolj prisiljeno, le bolj tlačansko; iz tega pa, se vé, da dobrega sadu pač ne more dosti priti. Če učitelj do otrok nima resnične ljubezni, ne bo z otroci dosti prida opravil, naj je sam še tako učen, ali pa še tako dobro plačan. Če učitelj do otrok prave ljubezni nima, tudi otroci do njega ljubezni in zaupanja ne morejo imeti; — kaj more potem dobrega storiti? Utegne vse odločene ure v šoli prebiti in spolniti, vendar brez

prave ljubezni vse to ne more dosti zdati in pomagati. Kako morejo otroci, ki to kmali čutijo in spoznajo, v takih okoliščinah do šole še veselje imeti? Posebno keršanska odreja mladine, ki je naj potrebniša in naj imenitniša naloga vsake in zlasti ljudske šole, je brez te ljubezni učiteljeve čisto nemogoča; za malo časa utegne prisiliti kako reč — obstala pa pri mladini nobena stvar ne bo dolgo — brez ljubezni. Učitelj brez te ljubezni je enak merzli burji, ki studno brije, ter neprijetno vreme napravi, o katerem se človeku nobenega dela ne ljubi in nič ne odseda. — Vse drugače pa je pri učitelju, kateri ima do otrok pravo ljubezen. Kjer je ogenj, ne more skrit ostati; tako se razodeva in vnema tudi ljubezen. Kjer ljubezni ni, se pa tudi hliniti in siliti ne dá dolgo. Resnično ljubezen učiteljevo otroci kmali spoznajo in čutijo; in če je tudi prisiljen, svariti jih in kaznovati, vendar vidijo, da ga k temu žene le ljubezen in skerb za njih pravo omiko in srečo. Ker pa ljubezen, ljubezen obudi, zato takemu učitelju tudi otroci radovoljno odpró svoje serca, z veseljem hodijo v šolo, so mu vsi vdani in se mu tudi radi dajo voditi. Z ljubeznijo si jih pridobi za vse dobro; torej tudi s svojim učenjem, opominovanjem in napeljevanjem veliko lahko z njimi opravi. Okrog ljubeznjivega učenika so nepopačeni otroci ravno tako radi, kakor pri dobrem očetu, pri ljubi materi domá; se vse raje učé, vse raje vbogajo. Sama ojsira beseda njegova več zdá, kot pri učitelju brez ljubezni vse razsajanje in pretepanje. Česar se otroci v ljubezni privadijo, tega tudi, ko odrastejo, tako lahko ne pozabijo, tega se še potlej radi derzé, pri tem gotovše stanovitni ostanejo. Le v ljubezni mladina naj bolj spozná, da ji učenik res dobro hoče. Samo po sebi pa se vé, da to nikakor ne veljá od kake napéne, mehkužne ali pa nečimerne, ampak le od modre, keršanske ljubezni, le od ljubezni v Bogu in z avoljo Boga; ker le ta je prava ljubezen. — Učitelj, ki je navdan s tako, edino pravo ljubeznijo, pa tudi vse težave svojega stanu veliko lagljeje prenaša; ljubezen mu polajša ves trud, ki ga z otroci ima; ljubezen otrok in lepi nasledek in sad žive ljubezni je prijetno hladilo in tolažilo za njegovo serce; Bog pa, v katerem in z avoljo kterega otroke ljubi, ga v njegovem blagem trudu lepo podpira.

Kaj pa je učitelju premisliti in storiti, da to — pravo ljubezen v sebi obudi ali pa še bolj vnema?

„Vsak dober in popolnoma dar, pravi sv. Jakob, pride od zgorej, od očeta svetlobe“; — tak dar, ki je treba zanj prositi, je tudi ljubezen učiteljeva. Premisliti moraš, preljubi učitelj, kaj je dolžnost tvojega poklica — zakaj so ti od staršev in od Boga samega otroci izročeni — da jih moraš naj prvo in nad vse drugo za nebesa izrežati, potem še le, kolikor je temu prvemu namenu vgodno, za to zemeljsko življenje. Da v svojem trudu ne obnemoreš, ter v svojem poklicu zvest in do konca stanoviten ostaneš, se spomni na častitljivo plačilo, ktero ti je gospod nebes in zemlje obljubil po besedah preroka Danijela: „Kteri jih bodo veliko v pravičnosti podučili, se bodo svetili, kakor zvezde na vse večne čase!“ Kako blag, sprelep in častitljiv je poklic učiteljev! — Preden greš v šolo, po navadi kaj beri in premisli, kaj in kako boš učil, da bo več zdalo in obveljalo; potem pa zdihni še k Bogu, in ga prosi za svoje delo potrebne pomoči. Učitelj, kateri brez vse take priprave v šolo hodi, in se še posebej z branjem za svoj poklic ne budi in vnema, z otroci nikjer in nikoli ne bo dosti opravil. Brez branja in pripravljanja bo učitelj v šoli le najemnik, ki nima nič prave skrbí za otroke, naj se tudi leta in leta s šolo vkvarja. „Moli in delaj!“ ta zlati opomin veljá povsod in za vse, veljá še posebno za učiteljski stan.

Zaliloški.

Šolska roba.

O pisnih zvezkih. Učitelj mora svoje učence že pri začetku vaditi, da so pri vseh rečeh redni in čedni. Ako kje v kaki šoli ni tako, je gotovo učitelj sam tega kriv. Posebno se to rado zapazi pri pisnih zvezkih. Take napake pa se lahko odpravijo tako le: 1) Učitelj naj dá vsakemu učencu pisni zvezek s pivnim papirjem, ter naj zapiše na lice zvezkovo ime učencevo, dan, mesec in leto, se vó, dokler učenec še ne zna tega sam pisati. 2) V vsaki klopi naj zgledni učenec skerbí, da se po pisanji vsi zvezki vkup poberejo in hranijo v posebnem zavitku v šolsko omaro, in kadar se začne pisati, da se ravno tako tudi razdelé. 3) Kadar je zvezek popisan, naj ga učenci vzamejo domu in staršem pokažejo, potem pa naj ga zopet prinesejo v šolo, kjer je ohranjen do konecletne skušnje, pri kateri se tedaj vsi ti zvezki na mizo položijo in očitno pokažejo. 4) Za vsaki zvezek, ki ga učenec lepo spiše in čedno ima, naj učitelj učenca pohvali, pa tudi posvari, če ni čeden. 5) Konec šolskega leta naj se dajo vsi pisni zvezki učencem nazaj, da tedaj sami vidijo, kako so bili pridni in se tudi starši prepričajo, kako so njih otroci napredovali v šoli.

M. K. Selski.

Številstvo. a) Kmet kupi zemljišča, ki je 80 čevljev dolgo in 40 čevljev široko? Na tem prostoru hoče zidati hišo, ki bi bila tudi 80 čevljev dolga in 40 čevljev široka in ravno na tem prostoru bi rad naredil tudi vert, ki bi bil tudi 80 čevljev dolg in 40 čevljev širok; kako se bode za ta namen prostor razdelil?